

Ture Sjölander. Konstnär. Sundsvall och Australien.

Pionjär inom videokonsten

Ture Sjölander, född 1937 i Sundsvall, är konstnären som efter debuten 1961 på Sundsvalls museum blev uppmärksammad experimentell avantgardekonstnär i Stockholm, gjorde många och än mer uppmärksammade konstverk och sedan flyttade till Australien.

Han har en diger cv och har uttryckt sig i mängder av tekniker. "... Hans produktion består av fotografier, filmer, böcker, artiklar, textilier, TV-program, videoinstallationer, happenings, grafik, skulpturer och målningar. Framför allt består den av ett ifrågasättande och skapande liv. Det är detta som får honom att framstå som en av 1900-talets största svenska konstnärer", enligt en artikel i konsttidningen KONSTPERSPEKTIV av Aapo Sääs, nr1/05.

Dessutom är han en riktigt skön personlighet, tycker Kulturguidens reporter som har varit i Australien och träffat honom.

Ture Sjölander är en mångfasetterad person, inte bara till sin personlighet. Även hans konstutövande är mycket att greppa - så mycket har han producerat i så många olika former, varav en del banbrytande.

Dessutom är hans privata livsöde en sak för sig. Tures son kidnappades 1993 då sonen var tre år, och har sedan dess inte setts till. Med allt vad som följde i den historiens spår... Så vad ska man välja att berätta om denna man och konstnär som varit verksam i världens alla hörn, men har sina rötter på Östermalm i Sundsvall...?

Sällskaplig ensamvarg

- Jag är lite av en ensamvarg som varken har eller behöver människor nära, beskriver sig Ture. Uttalandet förvånar mig, för han är så social, spirituell, kommunikativ att det motsäger det. Som att han möter mig med en stor varm bamsekram och ett brett leende då vi ses första gången. Och bjuder in mig att bo några dagar i hans hem. De följande dagarna får jag, när Ture guidar mig runt, inte bara uppleva omgivningarna kring orten mellan hav och flod på Australiens östkust där han bor. Under våra vandringar på den ena platsen vackrare än den andra får jag även ta del av privatpersonen och konstnären Ture då han berättar öppenlydligt om sig och sitt liv.

Många ansikten

Har man mött Ture Sjölander har man mött många ansikten, i flera olika åldrar. Han har glimten i ögat, som vore han en buspojke på sju år. Om det är på fullaste allvar eller bara ett av hans många lustiga infall som får honom att stapla tre par glasögon på näsan, är inte lätt att veta... Samtidigt är han klok och allvarlig - som en 100-åring med stor erfarenhet av livets många skeenden och innehåll. Allt på samma gång. Han är motsägelsefull, anarkistisk, rebellisk, en provokatör och en humorist. Man brukar tala om konstnärssjälar, men det känns i detta fall för tamt. Hela Ture är lite som ett konstverk, han själv. Som en

SÖK

FILM | MUSEER | TEATER | MUSIK | LITTERATUR | KONST

Artiklar 2014

Artiklar 2013

Urkult #19

Kultur som väg mot bättre hälsa

SANNA JUHLIN. FÖRFATTARE. TIMRÅ

HERVOR SJÖDIN. FÖRFATTARE mm. SOLLEFTEÅ

Artiklar 2012

MARI ZIDÉN. GLAS- OCH SILVERKONSTNÄR. ÅNGE

Johannes Mentzel. Orgelbyggare. Härnösand

Maria-Thérèse Andersson. Konstnär, fotograf och översättare m m. Härnösand.

Besök hos Feta Greta, Elin Linnea och Veliga Vera

Sommaren 2012 - Sommaratestrar

Träburen dokumentation av tider som flytt

Sommaren 2012 - Utställningar

Sommaren 2012 - Spelmansstämmor

Sommaren 2012 - Dagar

Sommaren 2012 - Kurser

Sommaren 2012 - Festivaler och stadsfester

Artiklar 2011

Sommaren 2011 - Spelmansstämmor

Sommaren 2011 - Sommaratestrar

Sommaren 2011 - Kurser

Sommaren 2011 - Festivaler och stadsfester

Sommaren 2011 - Dagar

Sommaren 2011 - Utställningar

Labba i galleriet

Stefan Thunström. Toymaker. Sundsvall

Artiklar 2010

MARIA JOHANSSON. KREATIV INNOVATÖR MM. TIMRÅ.

Kultursamråd i Härnösand

Länets äldsta boplat

Årets bibliotek fyller 10 år

Ture Sjölander. Konstnär. Sundsvall och Australien.

Kulturting 2010

Med näsan mot kanten av Världsarvet

Dans i analys och som samarbete

Artiklar 2009

Dra ett streck är Eriks linje

Sommaren 2009 - Festivaler

Sundsvall har en av Sveriges bästa berättare: Wiqtor Ådah!

Lokal ljudskatt digitaliseras

Ny forskning om konstnärlighet, kreativitet och

bildkonstens Torsten Flink fast utan det mörka vansinnet, men med samma genialitet i den artistiska galenskapen.

Hem igen... kanske

Ture lever ensam ett ganska stilla och lastfritt liv i sitt lilla hus. Som han för övrigt funderar på att byta till ett större.
- Så jag får plats med en ateljé så jag kan måla igen. Fast jag röker ett par cigaretter om dagen, säger han på sitt speciella sätt, pratades om flera saker samtidigt.
Tanken att återvända till Sundsvallstrakten lockar honom också, även om han inte kommer att ge upp Australien och livet där.
- Men ett konstprojekt där hemma vore kul... Finns det något intresse för det, tror du?, funderar han.
Just nu jobbar han mest på nätet där han gör internetkonst. Hans internetkonst har många sidor, extrema mängder nivåer och sammanlänknings. Men alla är olika sidor av samma sak. Precis så som han själv är.

Rapp i tal och tanke

Ture är så snabb i tanken och i sina associationer att det till att börja med är svårt att hänga med i hans resonemang och diskussioner. Han svär, resonerar och skratrar högt i samma mening.
Han är ju så komplex och motsägelsefull, och han är även allt mellan sina egna ytterligheter. Det tar en god stund att hitta hans tanketakt och hans sätt att prata med vilt hyperassocierande utvecklingar, bisatser och kast. Därtill hans humoristiska infall.
När jag väl fått kläm på de bitarna är det otroligt kul att konversera Ture, och samtalen inspirerar den egna tanken. Det gör mötet med honom så roligt och spännande.

Från det ena till det andra

Han kastar sig mellan resonemang om sin syn på konst och sitt förhållningssätt till sin egen konst, över till då han var i Nya Guinea och blev kompis med en inföding.
- Fast ingen av oss förstod den andres språk blev vi goda vänner och jag bjöds hem till hans familj och by, berättar Ture.
Vidare till kvinnorna i hans liv och hans två vuxna döttrar, därifrån till då han vid ett tillfälle fann sig skakandes hand med Marlon Brando då han hälsade på en kompis i USA som skulle presentera sin granne. Ytterligare vidare till anekdoter från hans barndom och kärleksfulla ord om hans älskade mamma och pappa i Sundsvall.

Livstragedi

Och sedan till den tragiska historien om hans son som blev kidnappad som treåring för 17 år sedan, och då Ture mitt i sin desperation och sorg över detta själv blev oskyldigt häktad. Det här är två saker han inte glömmet. Sin son har han aldrig återsett och sårerna efter att själv ha blivit misstrodd är djupa.

Med synen i centrum

Ture Sjölander har både mött och arbetat med ett flertal "kändisar" och även mött "vanliga" människor, dessutom har han rest en hel del. Därmed har han mycket att berätta.
Mycket handlar om hans förmåga att se. Inte bara att se människor, utan att överhuvudtaget se. Att uppleva sin tillvaro med ögonen som främsta verktyg.
Vikten av det visuella är något han ständigt återkommer till. Hans synsätt och referenspunkt är också han själv och hans ögon, med vilka han girigt slukar sin omgivning. Med eller utan glasögon...

Självbevis

Utgångspunkten för de flesta av hans resonemang är hans eget perspektiv på saker och ting, och han menar att det viktigaste i livet är att förverkliga sig själv. Och att den egna bekräftelsen väger tyngst.
Vi pratar om behovet av att bevisa sig och sitt inför andra. Att bevisa, kunna påvisa, saker som finns och har hänt runt omkring en osv.
- Huvudsaken är att man vet själv, menar Ture eftertänksamt och eftertryckligt.

Ointressanta konstobjekt

Då vi talar om konst och kultur menar han att det måste in på alla nivåer i samhället.
- Konsten och kulturen är ingen handelsvara att tjäna pengar på eller värdera ekonomiskt, utan ett förhållningssätt till tillvaron och verkligheten som en ytterligare dimension, menar Ture.
Därmed är han djupt engagerad i förestående val i både Sverige och Australien.
- Det är också en del av min konstnärliga verksamhet och som jag personligen är opolitisk tycker jag därmed att mitt panorama är något vidare än genomsnittsmänniskans, säger han.
Om själva konstverken menar han att de inte är det intressanta i sig.
- De är bara objekt, anser han. Utan det viktiga är processen i sig; att testa nya vägar, nya tekniker - nya "whatever", som han säger

ekonomisk tillväxt

Daff-Daff/Thomas Jerbo. Njurunda, Sundsvall. Clown.

Bonus M Diallo. Artist och svetsare. Sundsvall

Evelina Wahlqvist. Forskare. Sundsvall och Göteborg.

En spännande konferens om den virtuella världen.

Något däremellan

Författarbesök på Sundsvalls bibliotek i vår

2 x release!

Åke Johansson. Konduktör, författare, fackligt engagerad. Sundsvall

Sommaren 2009 - Teater

Sommaren 2009 - Spelmansstämmor

Sommaren 2009 - Hembygdsdagar m.m.

Sommaren 2009 - Kurser

TV-spel, en kreativ business i Sundsvall

Artiklar 2008

Star Wars

Lena Fries-Gedin och Karin Lidén, Översättare

Daniel Wetterskog, Musei- och konsthallschef

Eva Körberg, Sundsvall. Konservator

Andreas Brännlund, Konstnär. Härnösand

Staffan Forssell, VD Scenkonstbolaget. Västernorrland.

Jonna Grimstoft, Dockmakare. Kramfors.

Ingrid Thulin-stipendiet 2008

Skuleberget som skulptur

Bengt Ingelstam. Författare. Ånge

Artiklar 2007

Poesifestivalen 2007

Kulturtinget 15-16 oktober 2007

Sök Landstinget Västernorrlands kulturstipendier 2007

Hövdingagrav i Para

Artiklar 2006

Ett hundraårsminne. Ludvig Nordström bokdebuterar!

Mozarts, Becketts, Schostakovichs, Ibsens, Freuds och Lubbes år 2006

Film i Västernorrland söker äldre film från länet

Artiklar 2005

Några saker som händer i Västernorrland under Designåret 2005.

KULTURSTIPENDIER 2005

En praktikants memoarer

Artiklar 2004

POLSK HÖST

SKRIV SÅ DU HÖRS!

BILD & BUBBLA

Skriv så du hörs! om en skrivarvecka på HOLA

Härnösands sjätte poesifestival

KNIVEN I HJÄRTAT

Artiklar 2003

Y-salongen återkommer efter tio års uppehåll

MOD ATT VÅGA

BARN MÅSTE FÅ KOSTA

Kulturting 2003

KARL ÖSTMAN

Härnösands femte poesifestival

BIN - Fem länsbibliotek i Norrland och lånecentralen i

säger.

Monumentalt konstexperiment

Som Monument t ex, som gjordes av Ture och Lars Weck i mitten av 60-talet. Ett konstexperiment som är en historia för sig. Dels genom vad det är, dels genom hur det gick till både i och runt det hela. Så omfattande att jag överlåter på läsaren att själv söka info, t ex på nätet.

Men att verket med elektroniska animeringar inte bara är en föregångare till videokonst, utan även rent tekniskt en föregångare verkar de flesta vara överens om. Liksom att Ture hör till pionjärerna inom konstarten.

Elektroniskt måleri

- Jag själv slog fast definitionen elektroniskt måleri och elektronisk konst. Som jag fortfarande anser vara en relevant definition av vad mina experiment rörde sig om; den absolut första elektroniska animationen, kommenterar Ture och nämner att det absolut första televiserade "videokonst"verket i världen är ett annat av hans verk, Time.

I Monument är "filmen" inte det egentliga konstverket, vilket Ture anser många felaktigt uppfattat det som. Utan det är själva genomförandet av den elektroniska akten som var det konstnärliga experimentet, medan filmen mer är en dokumentation av det som skedde. Ett avtryck.

(Det skrivna) ordets makt?

Sedan detta om ordet. Även det något Ture ofta återkommer till. Han är "döless" på det skrivna ordet och tycker värderingen av det är minst sagt överdriven. Han tycker det är för mycket ord och för mycket fokus på orden.

- Och jag gillar inte journalister, säger han och kastar mig med ett pillimariskt leende en retsam blick.

Ändå är hans internetsidor fulla av bevis, bilddokument och -ord. Och han berättar att om det är något han samlar på så är det just dokument av allehanda slag.

- Jag har lådvis, kilovis, säger han. Och viftar med handen åt något obestämt håll där allt detta förvaras.

Parallellt med sin avsky för det skrivna ordet samlar Ture alltså på dokument. Han är verbal och argumenterar och diskuterar, han skriver på nätet och har publicerat böcker som inte bara innehåller bilder utan även text, skriven av honom själv. T ex en om Greta Garbo och han har även jobbat på en bok tillsammans med Charlie Chaplin.

Motsägelsens logik

Motsägelsefullt? Kanske, men 100% kompatibelt om man är Ture Sjölander - där motpoler, kontraster, ytterligheter och spänningen som uppstår däremellan är på något sätt är hans signum, tänker jag då jag efter några intensiva dagar vinkar hej då till honom från bussfönstret.

Och jag undrar stilla, men en smula oroat, hur jag ska kunna beskriva denne komplexe person och konstnär med hans egna hatobjekt de skrivna orden. Ture Sjölander, liksom hans konst, måste ju egentligen upplevas.

Text och foto: Gussie Ericsson

Läs mer på

http://artinvest.homestead.com/bukowskis_stockholm_auktion.html samt t ex www.gretagarbo.de/ (där det även finns ett antal officiella länkar av Ture och hans CV, plus artiklar)

Komplex = som består av många delar vilka hänger samman på ett svåröverskådligt sätt

Umeå i unik samverkan

Artiklar 2002

Ängeln på Rosenbäckshallén

Musik i Västernorrland Träffpunkt: Sollefteå

"En Trocadero och fyra sugrör..."

Krusbär på boutelljer

Spectra

Fredag förmiddag, Jerusalem.

Sök Landstingets kulturstipendier! - regler och ansökningsblanketter

Kapellsbergs 40 år. Eller?

Världens gång

Abstrakt animerad film i Örnsköldsvik

Konst i Västernorrland

Promenad

Några rader från Jerusalem, 9.4 2002

Livsåskådning i skönlitteraturen

KOMPIS - unga klanger. unga kompositörer

Två aktuella utställningar

Valborg

Medio maj

Kulturting i Övik 25-26/9 2002

Leif Alshimer, mottagare av Kunskapspriset 2002, deltar i årets ÖRN-LITT

FJÄRDE POESIFESTIVALEN I HÄRNÖSAND

Spridda rader från Poesifestivalen

ARV OCH TRAUMA - Ådalshändelserna och andra exempel på historiebruk

Formbart - utställning på Läns museet

Artiklar 2001

Maria From

Samtal med Helén Dahlén-Lunquist, Christer Joald och Jonas Nyström

Ur Kulturregistret

Timrå manskör

Som framgår av namnet är vi en manskör, verksam i Timrå m o. [Läs mer](#)

Ur Kulturregistret

Tuna Bygdegille i Medelpad

Tuna Bygdegille i Medelpad bildades 1984. [Läs mer](#)

Ur Kulturregistret

Örnsköldsviks filmstudio

Örnsköldsviks filmstudio visar kvalitetsfilm på Folkan teater varje vår och höst. [Läs mer](#)

Kulturguide Västernorrland är ett samarbete mellan länets sju kommuner, Landstinget, Länsstyrelsen och Kommunförbundet. Här finns länkar till kultur i 80 kategorier. Drivs av Länsbiblioteket Västernorrland. Uppdaterad 081208. info@kulturguidevasternorrland.se